

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
Jukof/kirst
Ref. MST-654-00058
Den 28. september 2013

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG OG MILJØUDVALG

Kommissionens forslag om ændring af tillæg C i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling (legetøjsdirektivet). (Bisphenol A).

Komité sag

1. Resumé

Formålet med forslaget er at fastsætte en migrationsgrænse på 0,1 mg/l for bisphenol A i legetøj, der er beregnet til børn under 36 mdr. eller til at blive puttet i munden.

Der skal stemmes om forslaget ved skriftlig procedure i komitéen for legetøjssikkerhed senest den 4. oktober 2013, efter forskriftsproceduren med kontrol.

Grænsen for bisphenol A er i dag 5 %, da stoffet er klassificeret som skadeligt for forplantningsevnen i kategori 2.

Forslaget vil hæve beskyttelsesniveauet, da det sikrer, at der med den viden vi har i dag ikke er nogen skadelig eksponering for bisphenol A i legetøj til børn under 36 mdr. og legetøj, der er beregnet til at blive puttet i munden.

Forslaget har ingen væsentlig statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, eller økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. De lovgivningsmæssige konsekvenser er, at forslaget skal implementeres i bekendtgørelse nr. 13 af 2011 om sikkerhedskrav til legetøjsprodukter.

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget, da det hæver beskyttelsesniveauet.

Regeringen agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Kommissionen sendte den 20. august 2013 invitation til afstemning blandt medlemsstaterne om at afgive stemme om ovennævnte forslag senest den 4. oktober 2013.

Forslaget vedrører tilpasning af bilag II, tillæg C, hvor der kan fastsættes specifikke grænseværdier for kemikalier i legetøj, der er beregnet til børn under 3 år, eller i legetøj beregnet til at blive puttet i munden. Optagelsen af stoffer på bilag II, tillæg C vedtages efter forskriftsprocedure med kontrol i komitéen for legetøjsikkerhed, der er nedsat med hjemmel i legetøjsdirektivets artikel 47, stk. 2.

Hvis forslaget opnår kvalificeret flertal, sender Kommissionen forslaget til legalitetskontrol hos Rådet og Europa-Parlamentet, som inden for en frist på tre måneder kan modsætte sig forslaget. Hvis dette ikke er sket ved udløbet af fristen, vedtager Kommissionen forslaget.

Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet har fra fremsendelsen to måneder til at udtale sig om forslaget, hvilket sker med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Legetøjsdirektivet indeholder et forbud mod stoffer, der er klassificeret som kræftfremkaldende, skadende for arveanlæggene og skadende for forplantningsevnen. Bisphenol A er klassificeret som skadeligt for forplantningsevnen i kategori 2. Det betyder, at grænsen for indhold af bisphenol A i legetøjets tilgængelige dele på nuværende tidspunkt ikke må overstige en koncentration på 5 %, og fra 1. juni 2015 op til 3 %. Den europæiske standard EN 71-9, fastsætter en migrationsgrænse på 0,1 mg/l for bisphenol A, og standarderne 71-10 og 71-11 fastsætter de relevante prøvningsmetoder. Standarderne bruges af legetøjsindustrien for at sikre, at der ikke er nogen skadelig eksponering for bisphenol A i legetøj, men de udgør ikke harmoniserede standarder.

I henhold til artikel 46, stk. 2 i legetøjsdirektivet kan Kommissionen vedtage specifikke grænseværdier for legetøj, der er beregnet til anvendelse af børn under 3 år, eller i andet legetøj, der er beregnet til at blive puttet i munden. I lyset af, at børn er en udsat forbrugergruppe og kræver et højt sikkerhedsniveau mod risici fra kemiske stoffer i legetøj, foreslås derfor at opføre migrationsværdien på 0,1 mg/l på bilag II, tillæg C i legetøjsdirektivt.

Det er i dette tilfælde mest relevant at fastsætte en migrationsgrænse, da migrationen af bisphenol A er bestemmende for, hvor høj en koncentration børn eksponeres for. Bisphenol A anvendes i plasttypen polycarbonat og vil altid kunne findes i polycarbonat, men vil sjældent migrere ud af plasten. Migrationsgrænsen er fastsat ud fra den i dag fastsatte tolerable daglige indtag (TDI) for bisphenol A, som dog er under diskussion. Migrationsgrænsen skal derfor genvurderes, hvis nye videnskabelige oplysninger bliver tilgængelige i fremtiden.

Forslaget foreslås at gælde 18 måneder efter offentliggørelsen i EU-tidende.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet høres forud for den endelige vedtagelse om Kommissionen har overskredet sine beføjelser i forbindelse med forslaget, om udkastet ikke er foreneligt med basisretsaktens formål eller indhold, eller om det ikke overholder nærhedsprincippet eller proportionalitetsprincippet.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant, da der er tale om tilpasning af et gældende direktiv.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ikke angivet en specifik grænse for indholdet af bisphenol A i den gældende bekendtgørelse, men legetøj må ikke udgøre en risiko for børns sundhed.

Forslaget er et direktiv og skal derfor implementeres i dansk ret, i form af en ændring af bekendtgørelse nr. 13 af 10. januar 2009 om sikkerhedskrav til legetøj.

7. Konsekvenser for Danmark

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det vurderes, at legetøjsbranchen allerede overholder grænseværdien på 0,1 mg/l, da branchen formentlig følger de standarder, der ligger for området, selvom de ikke er harmoniserede.

Beskyttelsesniveauet

Forslaget vil højne beskyttelsesniveauet, da det sikrer, at der med den viden vi har i dag ikke er nogen skadelig eksponering for bisphenol A i legetøj til børn under 36 mdr. og legetøj, der er beregnet til at blive puttet i munden.

8. Høring

Forslaget har været forelagt medlemsstaterne i arbejdsgruppen for legetøjssikkerhed.

Der har været sent et rammenotat om sagen til kommentering i Miljøspecialudvalget den 25. – 27. september 2013. Der er ikke indkommet bemærkninger til sagen.

9. Generelle forventninger til andres landes holdninger

Der forventes at være en positiv holdning blandt medlemsstaterne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ønsker at begrænse befolkningens udsættelse for farlige stoffer. I lyset af, at børn er en udsat forbrugergruppe og kræver et højt sikkerhedsniveau mod risici fra kemiske stoffer i legetøj, er regeringen enig i, at grænseværdien for bisphenol A skal sænkes fra den nuværende grænse på 5 % til en grænse for migration på 0,1 mg/l af bisphenol A i legetøj.

Regeringen er derfor positiv overfor forslaget, og agter at stemme for det.

Regeringen lægger desuden vægt på, at der hurtigst muligt når der er ny tilgængelig viden om bisphenol A og eventuelle lavdosis effekter, bliver taget hånd om dette i forhold til reguleringen af bisphenol A i legetøj. Den Europæiske fødevarerautoritet EFSA forventes i starten af 2014 at offentliggøre deres vurdering af, om der skal tages højde for lavdosis effekter af bisphenol A. Når denne vurdering er offentliggjort vil regeringen arbejde for at der bliver taget højde for denne.

11. Tidligere forelæggelser for Folketinget

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketinget.